ΤΗ ΚΕ' ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Θεολόγου.

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν Στίχους ϛ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'
Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν

Θεολόγῳ σου στόματι, Θεολόγε Γρηγόριε, Θεολόγῳ γλώττῃ τε ἐφανέρωσας, τὸν ἐν Τριάδι ὑμνούμενον, Θεὸν ὁμοούσιον, τὸν Πατέρα καὶ Υἱόν, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ ἐξήρανας, τὴν μωρίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ψεῦδος, τὴν ἀλήθειαν κηρύττων, τοὶς θεοφθόγγοις σου ῥήμασι.

Καὶ τὸ εἰδός σου τίμιον, ἡ μορφή τε αἰδέσιμος, Ἱερὲ Γρηγόριε, διὰ τούτό σε, χαρμονικοὶς μελῳδήμασι, τιμῶμεν καὶ λέγομεν. Χαίροις ἄστρον νοητόν, καταυγάζον τὰ πέρατα, τὴ λαμπρότητι, τῶν σοφῶν σου ῥημάτων, χαίροις σάλπιγξ, ἡ κηρύττουσα τῶ κόσμω, τοῦ Ἰησοῦ τὰ ἐντάλματα.

Τὸ πολύφωνον ὄργανον, τὴν κιθάραν τὴν ἔμμουσον, λιγυρὰν κινύραν τε τὴν ἡδύπνοον, Ἱεραρχῶν τὸν ὑπέρτατον, τὸν μέγαν Διδάσκαλον, Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐπαινέσωμεν μέλποντες. Χαίροις χάριτος, τῆς ἐνθέου τὸ βάθος, χαίροις ὕψος, οὐρανίων νοημάτων, Πατὴρ Πατέρων Γρηγόριε.

Τὴ σφενδόνῃ τῶν λόγων σου τῶν ἐνθέων θεόπνευστε, κραταιῶς πανένδοξε ἐσφενδόνησας, καθάπερ λύκον τὸν Ἄρειον, καὶ πόρρω ἐδίωξας, ἐκ τῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ποιμὴν ὁ πανάριστος, τὰ σὰ πρόβατα, περιθάλπων τὴ χλόῃ τῆς Τριάδος, διὰ τούτό σε τιμῶμεν Ποιμὴν Ποιμένων Γρηγόριε.

Ποίοις λόγοις Ἰσάγγελε, ἐγκωμίων σὲ στέψωμεν, τὸν ἐν γῇ βιώσαντα, ὑπὲρ ἄνθρωπον, τοῦ Θεοῦ Λόγου τὸν κήρυκα, τὸν φίλον τὸν γνήσιον, τῆς Παρθένου καὶ Ἁγνῆς, Ἀποστόλων τὸν σύνθρονον, τῶν Μαρτύρων τε, καλλονὴν καὶ Ὁσίων, θεῖον λάτριν τῆς ἀνάρχου θεαρχίας, Ἀρχιερεῦ ἁγιώτατε;

Εἰς τὰ ἄνω βασίλεια, ἀνελθῶν ὧς ἐπόθησας, ἀμοιβὰς τῶν πόνων σου νὺν ἀπέλαβες, παρὰ Χριστοῦ τοῦ Παντάνακτος, παμμάκαρ Γρηγόριε, οὗ ἐνώπιον ἐστῶς, ἡμῶν Πάτερ μνημόνευε, τῶν τελούντων σου, τὴν ὑπέρλαμπρον, μνήμην, ὅπως τούτων, καὶ ἡμεῖς ἀξιωθῶμεν, οἱ τὸν Χριστὸν Θεὸν σέβοντες.

Δόξα... Ἦχος πλ. β'

Ἱεραρχῶν τὸν ἀρχηγόν, Πατριαρχῶν τὸ γέρας, τὸν μύστην τῶν δογμάτων, καὶ ἐννοιῶν Χριστοῦ, νοῦν τὸν ἀκρότατον, συνελθόντες ὦ θεόφρονες, πνευματικοὶς ἐγκωμίοις, αἰνέσωμεν λέγοντες. Χαίροις θεολογίας πηγή, σοφίας ποταμέ, καὶ βρύσις θείας γνώσεως, Χαίροις ἀστὴρ φαεινότατε, ὅτι τὸν κόσμον ἅπαντα, καταυγάζεις σοὶς δόγμασι, Χαίροις τῆς εὐσεβείας, ὑπέρμαχος ὁ μέγας, καὶ τῆς ἀσεβείας, διώκτης ὁ γενναῖος. Ἀλλ' ὦ πάνσοφε Θεολόγε Γρηγόριε, μὴ παύσῃ πρεσβεύων Χριστῷ τῶ Θεῷ, ὑπέρ τῶν πίστει καὶ πόθω τελούντων ἀεί, τὴν θεάρεστον καὶ σεβάσμιον μνήμην σου.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Θεοτόκε, σὺ εἶ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, ἡ βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς. Σὲ ἱκετεύομεν, πρέσβευε, Δέσποινα, μετὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἰς τὸν Στίχον, Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος β'
Οἶκος τοῦ Ἐφραθὰ

Δεῦτε οἱ ἐρασταί, σοφίας τῆς ἐνθέου, τὸν θεῖον Θεολόγον, ὑμνήσωμεν βοῶντες. Χαίροις σοφὲ Γρηγοριε.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν

Στόμα τὸ ἱερόν, τὴν θεολόγον γλῶσσαν, τὸν νοῦν τὸν θεῖον πάντες, τοῦ σοφοῦ Γρηγορίου, αἰνέσωμεν θεόφρονες.

Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ Ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένη.

Τράπεζαν μυστικήν, ηὐτρέπισε τοὶς πᾶσι, τῶν θείων αὐτοῦ λόγων, Γρηγόριος ὁ μέγας, δεῦτε πιστοὶ τρυφήσωμεν.

Δόξα...

Τριάδα τὴν σεπτήν, Πατέρα Λόγον Πνεῦμα, ὁ θεῖος Θεολόγος, ἐδίδαξε πιστεύειν, ἕνα Θεὸν ἀχώριστον.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Μητέρα σὲ Θεοῦ, Θεὸν δὲ τὸν Υἱόν σου, ὁ μέγας Θεολόγος, ἐδίδαξε Πστεύειν, Μαρία Μητροπάρθενε.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου, τὰς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας, ὡς γὰρ τὰ βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοί. Ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ Ἀπόλυσις

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Στιχολογοῦμεν τὴν α' στάσιν τοῦ, Μακάριος ἀνήρ.

Εἰς δὲ τό, Κύριε ἐκέκραξα, ἱστῶμεν Στίχους ς' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος α'

Πανεύφημοι Μάρτυρες

Πάτερ Γρηγόριε τὰ σά, χείλη οὐχ ὁ πρόξενος, τῆς λήθης τάφος ἐκάλυψε, θεολογίας γάρ, ἀνεδείχθης στόμα, ἰεόσεβείας δόγματα, καὶ νὺν τὴ οἰκουμένη φθεγγόμενος, διὸ ἱκέτευε, δωρηθῆναι ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Γρηγόριε σοφῶς, τῆς σαρκὸς ἐξέκλινας, τὸ δυσμενὲς καὶ ἐπίβουλον, οὐρανοδρόμω τε, ἐπιβὰς τεθρίππω, ἀρετῶν ὀχήματι, ἀνέπτης πρὸς τὸ κάλλος τὸ ἄρρητον, οὗ ἐμφορούμενος, νὺν βραβεύεις ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Πάτερ Γρηγόριε Θεοῦ, καὶ ἀνθρώπων γέγονας, πιστὸς μεσίτης τὴ χάριτι, καὶ νὺν εὐΐλατον, εὐπαρρησιάστοις, προσευχαὶς τιθεὶς ἡμῖν, Χριστὸν μὴ διαλίπης πρός Κύριον, πρεσβεύων Ὅσιε, δωρηθῆναι ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν, τὴν εἰρήνην, καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Ἕτερα Στιχηρὰ Προσόμοια

Ἦχος β'

Ποίοις εὐφημιῶν

Δεῦτε, ἐν ἱεροῖς μέλεσιν, εὐφημήσωμεν τὸν θεηγόρον, τὸ γρήγορον ὄμμα τῆς χάριτος, καὶ πάνσοφον στόμα τοῦ Πνεύματος, τὸν λαμπρὸν φωστῆρα οἰκουμένης, τὸ μέγα τῆς Ἐκκλησίας περιήχημα, τὸ κλέος ὀρθοδοξίας τὸ πανθαύμαστον, θεολογίας τὴν βρύσιν, τῶν θείων δογμάτων, τὸν ἀέναον ποταμόν, τὴν πηγὴν τὴν βρύουσαν, ἀμβροσίας θεία νάματα.

Πόθω, πνευματικῷ σήμερον, ἀνυμνήσωμεν τὸν Ἱεράρχην, τὸν τῶν Ἀποστόλων ὁμότροπον, καὶ τῆς εὐσεβείας ὑπέρμαχον, τῆς θεηγορίας τὴν πλημμύραν, τὸ ῥεῦμα τῆς διδασκαλίας τὸ ἡδύτατον, τῶν λόγων τῶν ὑψηγόρων τὴν ἀσφάλειαν, τὰ οὐρανόβροντα χείλη, τὴν πυρίπνουν γλῶσσαν, τῆς σοφίας τὸν θησαυρόν, τοῦ Λόγου τὸν κήρυκα, τῶν Πιστῶν τὸ ἐγκαλλώπισμα.

Ὕμνοις χρεωστικοὶς ἅπαντες, ἐπαινέσωμεν τὸν θεολόγον, τοῦ Χριστοῦ τῆς ποίμνης τὸν φύλακα, ἀγρευτὴν τῶν λύκων δὲ πάνσοφον, ζιζανίων νόθων ἐλατῆρα, σπορέα ὀρθῶν δογμάτων τὸν πανθαύμαστον, διώκτην αἱρετιζόντων ἰσχυρότατον, τὸν ἐπαυξήσαντα ὄντως, ἐγρηγόρσει θεία, τοῦ

Χριστοῦ τὰ τάλαντα ὡς εἰκός, καὶ κόσμον φωτίσαντα, διδαχῶν θείαις λαμπρότησι.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Ἡ γρήγορος γλῶσσά σου πρὸς διδασκαλίαν, ἐν τοῖς ὠσὶ τῶν καρδιῶν ἐνηχοῦσα, τὰς τῶν ῥαθύμων ψυχὰς διανίστησι, καὶ θεοφθόγγοις ῥήμασι, κλῖμαξ εὑρίσκεται τούς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἀναφέρουσα. Διὸ Γρηγόριε Θεολόγε, μὴ παύσῃ πρεσβεύων Χριστῷ τῷ Θεῷ, ἐκ κινδύνων σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Ὁ Βασιλεὺς τῶν οὐρανῶν, διὰ φιλανθρωπίαν, ἐπὶ τῆς γῆς ὤφθη καὶ τοὶς ἀνθρώποις συνανεστράφη, ἐκ Παρθένου γὰρ ἁγνῆς, σάρκα προσλαβόμενος, καὶ ἐκ ταύτης προελθῶν, μετὰ τῆς προσλήψεως, εἷς ἐστιν Υἱός, διπλοῦς τὴν φύσιν, ἀλλ' οὐ τὴν ὑπόστασιν. Διὸ τέλειον αὐτὸν Θεόν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον, ἀληθῶς κηρύττοντες, ὁμολογοῦμεν Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν ὃν ἱκέτευε Μήτηρ ἀνύμφευτε, ἐλεηθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Εἴσοδος, τὸ Προκείμενον τῆς ἡμέρας, καὶ τὰ Ἀναγνώσματα.

Παροιμιῶν τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 10, 6-7 & 3, 13-16 & 8,...)

Μνήμη δικαίου μέτ' ἐγκωμίων, καὶ εὐλογία Κυρίου ἐπὶ κεφαλὴν αὐτοῦ. Μακάριος ἄνθρωπος, ὃς εὗρε σοφίαν, καὶ θνητὸς ὃς εἶδε φρόνησιν. Κρεῖσσον γὰρ αὐτὴν ἐμπορεύεσθαι, ἤ χρυσίου καὶ ἀργυρίου θησαυρούς. Τιμιωτέρα δὲ ἐστι λίθων πολυτελῶν, πᾶν δὲ τίμιον, οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστιν. Ἐκ γὰρ τοῦ στόματος αὐτῆς ἐκπορεύεται δικαιοσύνη, νόμον δὲ καὶ ἔλεον ἐπὶ γλώσσης φορεῖ. Τοιγαροῦν ἀκούσατέ μου, ὦ τέκνα, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ. Καὶ μακάριος ἄνθρωπος, ὃς τὰς ἐμᾶς ὁδοὺς φυλάξει. Αἱ γὰρ ἔξοδοί μου, ἔξοδοι ζωῆς, καὶ ἑτοιμάζεται θέλησις παρὰ Κυρίου. Διὸ τοῦτο παρακαλῶ ὑμᾶς, καὶ προΐεμαι ἐμὴν φωνὴν υἱοὶς ἀνθρώπων. Ὅτι ἔγω ἡ σοφία κατεσκεύασα βουλήν, καὶ γνῶσιν καὶ ἔννοιαν, ἐγὼ ἐπεκαλεσάμην. Ἐμὴ βουλὴ καὶ ἀσφάλεια, ἐμὴ φρόνησις, ἐμὴ δὲ ἰσχύς. Ἐγὼ τοὺς ἐμὲ φιλοῦντας ἀγαπῶ, οἱ δὲ ἐμὲ ζητοῦντες εὑρήσουσι χάριν. Νοήσατε τοίνυν ἄκακοι πανουργίαν, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἔνθεσθε καρδίαν. Εἰσακούσατέ μου καὶ πάλιν, σεμνὰ γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίγω ἀπὸ χειλέων ὀρθά. Ὅτι ἀλήθειαν μελετήσει ὁ λάρυγξ μου, ἐβδελυγμένα δὲ ἐναντίον ἐμοῦ χείλη ψευδῆ. Μετὰ δικαιοσύνης πάντα τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, οὐδὲν ἐν αὐτοῖς σκολιόν, οὐδὲ στραγγαλιῶδες. Πάντα εὐθέα ἐστὶ τοὶς νοοῦσι καὶ ὀρθὰ τοὶς εὑρίσκουσι γνῶσιν. Διδάσκω γὰρ ὑμῖν ἀληθῆ, ἵνα γένηται ἐν Κυρίῳ ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, πλησθήσεσθε πνεύματος.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Κέφ. 4, 7-15)

Δίκαιος, ἐὰν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται. Γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῷ ἐτῶν μεμέτρηται. Πολιὰ δὲ ἐστι φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γήρως βίος ἀκηλίδωτος. Εὐάρεστος Θεῷ γενόμενος, ἠγαπήθη, καὶ ζῶν μεταξὺ ἁμαρτωλῶν, μετετέθη. Ἡρπάγη, μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ἢ δόλος ἀπατήσῃ ψυχὴν αὐτοῦ, βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροὶ τὰ καλά, καὶ ῥεμβασμὸς ἐπιθυμίας μεταλλεύει νοῦν ἄκακον. Τελειωθεὶς ἐν ὀλίγῳ, ἐπλήρωσε χρόνους μακρούς, ἀρεστὴ γὰρ ἦν Κυρίω ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔσπευσεν ἐκ μέσου πονηρίας. Οἱ δὲ λαοὶ ἰδόντες καὶ μὴ νοήσαντες, μηδὲ θέντες ἐπὶ διανοία τὸ τοιοῦτον, ὅτι χάρις καὶ ἔλεος ἐν τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ, καὶ ἐπισκοπὴ ἐν τοῖς ἐκλεκτοὶς αὐτοῦ.

Σοφίας Σολομῶντος τὸ Ἀνάγνωσμα

(Ἐκλογὴ)

Στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν, χείλη δὲ ἀνδρῶν ἐπίστανται χάριτας, στόμα σοφῶν μελετᾷ σοφίαν. Δικαιοσύνη δὲ ῥύεται αὐτοὺς ἐκ θανάτου. Τελευτήσαντος ἀνδρός δικαίου, οὐκ ὄλλυται ἐλπίς, υἱὸς γὰρ δίκαιος γεννᾶται εἰς ζωήν, καὶ ἐν ἀγαθοῖς αὐτοῦ καρπὸν δικαιοσύνης τρυγήσει. Φῶς δικαίοις διὰ Παντός, καὶ παρὰ Κυρίου εὑρήσουσι χάριν καὶ δόξαν. Γλῶσσα σοφῶν καλὰ ἐπίσταται, καὶ ἐν καρδίᾳ αὐτῶν ἀναπαύσεται σοφία. Ἀγαπᾷ Κύριος ὁσίας καρδίας, δεκτοὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Σοφίᾳ Κυρίου φωτιεῖ πρόσωπον συνετοῦ, φθάνει γὰρ τοὺς ἐπιθυμοῦντας αὐτήν, πρὸ τοῦ γνωσθῆναι, καὶ εὐχερῶς θεωρεῖται ὑπὸ τῶν ἀγαπώντων αὐτήν, ὁ ὀρθρίσας πρὸς αὐτήν, οὐ κοπιάσει, καὶ ὁ ἀγρυπνήσας δι' αὐτήν, ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. Ὅτι τοὺς ἀξίους αὐτῆς αὐτὴ περιέρχεται ζητοῦσα, καὶ ἐν ταῖς τρίβοις φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς. Σοφίας οὐ κατισχύσει ποτὲ κακία. Διὰ ταῦτα καὶ ἐραστὴς ἐγενόμην τοῦ κάλλους αὐτῆς, καὶ ἐφίλησα ταύτην, καὶ ἐξεζήτησα ἐκ νεότητός μου, καὶ ἐζήτησα νύμφην ἀγαγέσθαι ἐμαυτῶ, ὅτι ὁ πάντων Δεσπότης ἠγάπησεν αὐτήν, μύστις γὰρ ἐστι τῆς τοῦ Θεοῦ ἐπιστήμης, καὶ αἱρέτις τῶν ἔργων αὐτοῦ. Οἱ πόνοι αὐτῆς εἰσιν ἀρεταί, σωφροσύνην δὲ καὶ φρόνησιν αὕτη διδάσκει,

δικαιοσύνην καὶ ἀνδρείαν, ὧν χρησιμώτερον οὐδὲν ἐστιν ἐν βίῳ ἀνθρώποις. Εἰ δὲ καὶ πολυπειρίαν ποθεῖ τίς, ὅιδε τὰ ἀρχαία καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν, ἐπίσταται στροφὰς λόγων, καὶ λύσεις αἰνιγμάτων, σημεῖα καὶ τέρατα προγινώσκει, καὶ ἐκβάσεις καιρῶν καὶ χρόνων. Καὶ πᾶσι σύμβουλός ἐστιν ἀγαθή, ὅτι ἀθανασία ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ εὔκλεια ἒν κοινωνία λόγων αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐνέτυχον τῶ Κυρίω, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ, καὶ εἶπον ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας. Θεὲ πατέρων, καὶ Κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ ποιήσας τὰ πάντα ἐν λόγῳ σου, καὶ τὴ σοφία σου κατασκευάσας τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δεσπόζῃ τῶν ὑπὸ σοῦ γενομένων κτισμάτων, καὶ διέπη τὸν Κόσμον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνη, δὸς μοὶ τὴν τῶν σῶν θρόνων πάρεδρον σοφίαν, καὶ μὴ μὲ ἀποδοκιμάσης ἐκ παίδων σου, ὅτι ἐγὼ δοῦλος σός, καὶ υἱὸς τῆς παιδίσκης σου. Ἐξαπόστειλον αὐτὴν ἐξ ἁγίου κατοικητηρίου σου, καὶ ἀπὸ θρόνου δόξης σου, ἵνα συμπαρούσά μοὶ διδάξῃ με, τὶ εὐάρεστόν ἐστι παρὰ σοί, καὶ ὁδηγήσῃ με ἐν γνώσει, καὶ φυλάξῃ μὲ ἐν τῇ δόξῃ αὐτῆς. Λογισμοὶ γὰρ θνητῶν πάντες δειλοί, καὶ ἐπισφαλεῖς αἱ ἐπίνοιαι αὐτῶν.

Εἰς τὴν Λιτήν, Στιχηρά, ἰδιομελα.

Ἦχος α' Ἀνατολίου

Ἐνθέοις πράξεσι, τὸ σῶμα σὺν τὴ ψυχή, νομίμως προκαθηράμενος, τῶ τῆς θεολογίας ὄρει προσέβης, τὰ θεία μυσταγωγούμενος, Θεοφάντορ Γρηγόριε, καὶ τὸν ἄδυτον ὑπελθῶν γνόφον, τὴν θεοτύπωτον ἐδέξω νομοθεσίαν, ὁμοούσιον, ἐγγεγραμμένην Τριάδα, ἣν προσκυνοῦντες διὰ σοῦ, ἀνυμνοῦντες λέγομεν, Ἡ ἐν Τριάδι γιινωσκομένη Μονὰς ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ αὐτὸς

Λόγῳ Θεοῦ ἀνοίξας τὸ στόμα σου, τὸ τῆς σοφίας εἵλκυσας Πνεῦμα, καὶ πλήρης χάριτος γενόμενος, τὰ θεία ἐβρόντησας δόγματα, τρισμάκαρ Γρηγόριε, καὶ ταὶς Ἀγγελικαίς συμμυηθεὶς δυνάμεσι, τὸ τρισσὸν ἐκήρυξας φάος καὶ ἀμέριστον, διὸ ταὶς σαὶς ἐλλαμφθέντες θεηγορίαις, Τριάδα προσκυνοῦμεν, ἐν μιὰ θεότητι γνωριζομένην, εἰς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ αὐτὸς

Τὴ πυρίνη γλώσσῃ σου θεορρῆμον Γρηγόριε, τὰς θεομάχους ἐνέπρησας, τῶν αἱρετιζόντων γλωσσαλγίας, θεῖον ὡς ἀληθῶς ἀνεδείχθης στόμα, ἐν Πνεύματι λαλῆσαν, τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ, καὶ γράμμασι διατυπῶσαν, τὴν τῆς κρυφιομύστου Τριάδος, ὁμοδύναμον οὐσίαν, καὶ τὸ τρισήλιον φῶς, κατέλαμψας τὸν Περίγειον κόσμον, καὶ πρεσβεύεις ἀπαύστως, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Δόξα... Ἦχος α'

Ἐνθέοις πράξεσι, τὸ σῶμα σὺν τὴ ψυχή, νομίμως προκαθηράμενος, τῶ τῆς θεολογίας ὄρει προσέβης, τὰ θεία μυσταγωγούμενος, Θεοφάντορ Γρηγόριε, καὶ τὸν ἄδυτον ὑπελθῶν γνόφον, τὴν θεοτύπωτον ἐδέξω νομοθεσίαν, ὁμοούσιον, ἐγγεγραμμένην Τριάδα, ἣν προσκυνοῦντες διὰ σοῦ, ἀνυμνοῦντες λέγομεν, Ἡ ἐν Τριάδι γιινωσκομένη Μονὰς ἐλέησον ἡμᾶς.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε τῶ ἐξ ἁγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς, Παναγία Παρθένε.

Εἰς τὸν Στίχον, Στίχ. Προσόμοια.

Ἦχος πλ. α'

Χαίροις ἀσκητικῶν ἀληθῶς

Χαίροις θεολογίας πηγή, καὶ θεωρίας ὑψηλῆς ἐνδιαίτημα, τὸν ἄνω βυθὸν γὰρ Πάτερ, μέτ' εὐσεβοῦς λογισμοῦ, ἐρευνήσας πᾶσι διετράνωσας, τρισὶν ἐν Ἡλίοις, μίαν φωτὸς εἶναι σύγκρασιν, ἐνιζομένην, τῶ ταυτῶ τῆς θεότητος, τρισσουμένην δέ, ταὶς σεπταὶς ὑποστάσεσι, βίου μὲν καθαρότητι, λαμπρότητι λόγων δέ, σέβειν διδάσκων Τριάδα, τὴν παναγίαν θεόπνευστε, παρ' ἧς ἐκπεμφθῆναι ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν δυσώπει, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Τὸ στόμα μου λαλήσει σοφίαν καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν

Αἴγλη θεολογίας τῆς σῆς, τὴν τῶν αἱρέσεων σκοτόμαιναν ἔλυσας, πηγὴν γὰρ ἀπαυγασμάτων, θεοσεβεῖ λογισμῶ, Θεολόγε φθάσας καὶ θεόφρονι, αὐγαὶς ταὶς ἐκεῖθεν, ἐκδιδομέναις ὡμίλησας, διαφανὲς γάρ, τὸν σὸν νοῦν ὥσπερ ἔσοπτρον, ἐργασάμενος, τὸ τρισσὸν τῆς θεότητος, Πάτερ φῶς καὶ ἀμέριστον, ἐδέξω λαμπρότατα, καὶ τήν ἀκτῖνα πλουσίως, τὴν ἑνιαίαν ἐχώρησας, ἣν νὺν ἐκδυσώπει, ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν

δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Στίχ. Στόμα δικαίου μελετήσει σοφίαν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ λαλήσει κρίσιν.

Χαίροις ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀεὶ πλήρης τῶν ὑδάτων τῆς χάριτος, ὁ πᾶσαν εὐφραίνων πόλιν, τοῦ Βασιλέως Χριστοῦ, τοὶς ἐνθέοις λόγοις καὶ διδάγμασι, τρυφῆς ὁ χειμάρρους, τὸ ἀνεξάντλητον πέλαγος, ὁ τῶν δογμάτων, ἀκριβὴς φύλαξ ἔννομος, ὁ θερμότατος, τῆς Τριάδος ὑπέρμαχος, ὄργανον τὸ τοῦ Πνεύματος, ὁ νοὺς ὁ ἐγρήγορος, εὔηχος γλῶσσα τὸ βάθος, τὸ τῶν Γραφῶν ἑρμηνεύουσα, Χριστὸν νὺν δυσώπει, ταὶς ψυχαὶς ἡμῶν δοθῆναι, τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... Ἦχος πλ. δ'

Τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, γεηπονῶν τὴ γλώσση σου Γρηγόριε, εὐσεβείας ἐν αὐταῖς, ἀειθαλεῖς ἐβλάστησας καρποὺς τῶ Θεῷ, τὰς ἀκανθώδεις αἱρέσεις πρόρριζον ἐκτεμῶν, καὶ κοσμῶν τοὺς λογισμοὺς καθαρότητι. Διὸ δεχόμενος ἡμῶν τὰ ἐγκώμια, ἡ θεία λύρα, ὁ γρήγορος ὀφθαλμός, τῶν ποιμένων ὁ Ποιμήν, ὁ τῶν λύκων ἀγρευτής, πρέσβευε ἐκτενῶς, Θεολόγε τῶ Λόγῳ, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Τὶ ὑμᾶς καλέσωμεν

Πάντων ἡ ἀντίληψις Δέσποινα, κλονουμένω μοὶ Παρθένε, ἐκ τοῦ σκότους τῶν δεινῶν, ταὶς τοῦ βίου τρικυμίαις, ποντουμένω τε ἀεί, ῥανίδα, τοῦ ἐλέους σου κατάπεμψον, καὶ χείρα, βοηθείας σου παράσχου μοί, καὶ τῆς μερίδος ἀξίωσον, τῶν ἐκλεκτῶν, καὶ δικαίων με, ὡς ἄβυσσον, τετοκυία τοῦ ἐλέους Ἁγνή.

Ἀπολυτίκιον Ἦχος α'

Ὁ ποιμενικὸς αὐλὸς τῆς θεολογίας σου, τὰς τῶν ῥητόρων ἐνίκησε σάλπιγγας, ὡς γὰρ τὰ βάθη τοῦ Πνεύματος ἐκζητήσαντι, καὶ τὰ κάλλη τοῦ φθέγματος προσετέθη σοί. Ἀλλὰ πρέσβευε Χριστῷ τῶ Θεῷ, Πάτερ Γρηγόριε, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Μετὰ τὴν α' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος α'

Θείας Πίστεως

Θείαν ἔλλαμψιν κεκληρωμένος, βίον ἄϋλον ἐξησκημένος, ὁμωνύμω ἱερατεῖα διέπρεψας, ὑπερφυῶς γὰρ τρανώσας τὰ δόγματα, ὀρθοδοξία τὴν πίστιν ἐστήριξας, Πάτερ Ὅσιε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα... τὸ αὐτὸ

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Θείας φύσεως οὐκ ἐχωρίσθη, σάρξ γενόμενος ἐν τῇ γαστρί σου, ἀλλὰ Θεὸς ἐνανθρωπήσας μεμένηκεν, ὁ μετὰ τόκον Μητέρα Παρθένον σε, ὡς πρὸ τοῦ τόκου φυλάξας πανάμωμον, μόνος Κύριος. Αὐτὸν ἐκτενῶς ἱκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Μετὰ τὴν β' Στιχολογίαν

Κάθισμα Ἦχος πλ. α'

Τὸν συνάναρχον Λόγον

Γρηγορήσας τῶ λόγῳ τῆς ἀληθείας Χριστοῦ, τῆς Τριάδος τὸ κράτος ἐθεολόγησας, τὴν Ἀρείου δυσσεβὴ καὶ παράνομον, κακοδοξίαν καθελῶν, ὡς εὐσεβείας ἀριστεύς, καὶ πρόμαχος Ἱεράρχα, ἐφώτισας τοὺς ἐν σκότει, τῆς ἀγνωσίας καθεύδοντας.

Δόξα... τὸ αὐτὸ

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Τῆς ψυχῆς μου τὰ πάθη τὰ πολυώδυνα, καὶ σαρκός μου τὰς νόσους ἐν τάχει ἴασαι, τὰς τοῦ νοός μου ἐκτροπάς, στῆσον Πανάμωμε, καὶ ἐν γαλήνῃ λογισμῶν, εὐχάς προσφέρειν καθαράς, τῶ Βασιλεῖ τῶν ἁπάντων, ἀξίωσον Θεοτόκε, καὶ ἐξαιτεῖσθαι πταισμάτων ἄφεσιν.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον

Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'
Τὴν Σοφίαν καὶ Λογον

Στηλιτεύων τὴν πλάνην τῶν δυσσεβῶν, τὰς Γραφὰς διανοίγων θεοπρεπῶς, ἐξέπεμψας δογματα, ὑπὲρ μέλι ἡδύνοντα, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας, σαφῶς ἀξιάγαστε, τὴ Τριάδι λατρεύειν, ἐν Μονάδι θεότητος, ὅθεν τοῦ Σωτῆρος, τὴν μορφὴν ἐν εἰκόνι προέστησας ἀσπάζεσθαι, σχετικῶς τὸ ἀνθρώπινον. Θεολόγε Γρηγοριε, πρέσβευε Χριστῷ τῶ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοὶς ἑορτάζουσι πόθω, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα... τὸ αὐτὸ

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Δεῦτε πάντα τὰ Ἔθνη θεοπρεπῶς, τὴν Μητέρα τοῦ πάντων Δημιουργοῦ, ὑμνήσωμεν λέγοντες. Χαῖρε θρόνε πυρίμορφε, τοῦ τῶν ὅλων δεσπόζοντος, Ἰησοῦ τοῦ Παντάνακτος, χαῖρε μόνη Κυρία, τοῦ κόαμου πανάχραντε, χαῖρε τὸ δοχεῖον, τῆς ἁγίας Τριάδος, Πατρὸς Υἱοῦ τε καὶ Πνεύματος, τὸ λαμπρὸν καὶ ἀκήπατον, Μαριὰμ Ἀειπάρθενε, Θεότοκε πανύμνητε, χαῖρε πάνσεμνε Νύμφη ἡλιοστόλιστε, χαῖρε πάντων χαρὰ τῶν ὑμνούντων σε.

Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' Ἤχου.

Ἀντίφωνον Α'

- Ἐκ νεότητός μου πολλὰ πολεμεῖ μὲ πάθη, ἀλλ' αὐτὸς ἀντιλαβοῦ, καὶ σῶσον Σωτήρ μου.
- Οἱ μισοῦντες Σιών, αἰσχύνθητε ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὡς χόρτος γάρ, πυρὶ ἔσεσθε ἀπεξηραμμένοι.

Δόξα...

Ἁγίω Πνεύματι, πᾶσα ψυχὴ ζωοῦται, καὶ καθάρσει ὑψοῦται λαμπρύνεται, τὴ τριαδικὴ Μονάδι ἱεροκρυφίως.

Καὶ νύν...

Ἁγίω Πνεύματι, ἀναβλύζει τὰ τῆς χάριτος ῥεῖθρα, ἀρδεύοντα, ἅπασαν τὴν κτίσιν πρὸς ζωογονίαν.

Προκείμενον Ἦχος δ'

Τὸ ἀτόμα μου λαλήσει σοφίαν, καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου σύνεσιν.
Στίχ. Ἀκούσατε ταῦτα, πάντα τὰ Ἔθνη, ἐνωτίσασθε πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένη.

Εὐαγγέλιον, ὁ Ν'

Δόξα... Ταὶς τοῦ Ἱεράρχου...
Καὶ νύν... Ταὶς τῆς Θεοτόκου...

Εἶτα τὸ ἰδιόμελον
Ἦχος πλ. β'

Ὅσιε τρισμάκαρ, ἁγιώτατε Πάτερ, ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, καὶ τοῦ Ἀρχιποίμενος Χριστοῦ Μαθητής, ὁ τιθεὶς τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν προβάτων, αὐτὸς καὶ νὺν Πανεύφημε, Θεολόγε Γρηγόριε, αἴτησαι πρεσβείαις σου, δωρηθῆναι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Ὁ Κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου, οὗ ἡ ἀκροστιχίς.

Τὸν θεορήμονα Γρηγόριον τὸν ἀοίδιμον ᾄδω.

Ποίημα Θεοφάνους.

Ὠδὴ α' Ἦχος α'

«Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε, Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε, Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε, Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ, καὶ ἐν εὐφροσύνῃ, ἀνυμνήσατε λαοί, ὅτι δεδόξασται».

Τὸν θεολόγον τὸν δευτερον, τὸν στῦλον τοῦ φωτὸς τὸν οὐράνιον, σοφίας Θεοῦ τὴν σάλπιγγα, δεῦτε τῶν τούτου λόγων οἱ ἐρασταί, πόθῳ συνελθόντες, εὐφημήσωμεν αὐτὸν ὧς θεοκήρυκα.

Ὁ Λόγος Πάτερ ὁ ἄναρχος, ὁ πάντων ὡς Θεὸς προμηθούμενος, προνοητικὴ δυνάμει σε, μάκαρ τὴ Ἐκκλησία, οἷα Μητρί, λόγῳ καὶ σοφία, χαριτώσας σου τὸν νοῦν, δῶρον χαρίζεται.

Νοῦν ἡγεμόνα ποιούμενος, παθῶν τῶν τῆς σαρκὸς κετεκράτησας, καὶ χωρητικὸς γενόμενος, θείων ἀπαυγασμάτων, ἕνα Θεόν, ἓν τρισὶ προσώποις, κατεφώτισας ἡμᾶς, σέβειν Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Θεοῦ Σοφία πανάμωμε, τὸν οἶκον ἑαυτῆς ᾠκοδόμησεν, ἐν τῇ σῇ γαστρὶ σκηνώσασα, τὴ κεχαριτωμένη, καὶ ὑπὲρ νοῦν, τούτω ἑνωθεῖσα, καθ' ὑπόστασιν Ἁγνή, ὤφθη ὧς ἄνθρωπος.

Ἕτερος Κανών, ποιηθεὶς παρὰ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ.

Ὠδὴ α' Ἦχος ὁ αὐτὸς

Ὁ Εἱρμὸς

«Ἔπαινον ὁ θεόπτης, Μωϋσῆς τοῦ Ἰσραὴλ προανακρούεται, ἄρχει Μαριὰμ δὲ σοφῶν γυναικῶν. Ὠδὴν ἐπινίκιον, τῷ λυτρωτῇθεῷ πάντες ᾄσωμεν».

Ῥύσιον ἀρχεγόνου, ἡμετέρων τε παθῶν αἷμα θεόρρυτον, ἵστασο προσπένδων, καὶ νὺν τῶν Πιστῶν, Γρηγόριε πάνσοφε, Θεὸν διδοὺς ἡμῖν εὐδιάλλακτον.

Πλάκας θεοχαράκτους, ὑπὸ γνόφον Μωϋσῆς εἶλεν εἰσδύνας ποτέ, σὺ δὲ ταὶς φρεσὶν ἐνστησάμενος, θεοδόχον τράπεζαν, ὁλοσχερῶς Θεοῦ ἀντεβόλησας.

Θεοτοκίον

Θέλων δι εὐσπλαγχνίαν, ἐκ θανάτου καὶ φθοράς, ἀνακαλέσασθαι, φύσιν τῶν βροτῶν ὁ Ὑπέρθεος, Παρθένε πανάμωμε, τὴν καθαρὰν νηδύν σου Κατώκησεν.

Καταβασία

«Χέρσον ἀβυσσοτόκον πέδον ἥλιος, ἐπεπόλευσέ ποτε, ὡσεὶ τεῖχος γὰρ ἐπάγη, ἑκατέρωθεν ὕδωρ, λαῷ πεζοποντοποροῦντι, καὶ θεαρέστως μέλποντι. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται».

Ὠδὴ γ'

«Τῷ πρὸ τῶν αἰώνων, ἐκ Πατρὸς γεννηθέντι ἀρρεύστως Υἱῷ, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐκ Παρθένου, σαρκωθέντι ἀσπόρως, Χριστῷ τῷ Θεῷ βοήσωμεν, Ὁ ἀνυψώσας τὸ κέρας ἡμῶν, Ἅγιος εἶ Κύριε».

Ἔχων τῆς σοφίας, τὴν πηγὴν ἀενάως βλυστάνουσαν, τῶν θεοσόφων διδαγμάτων, τὴν Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, Παμμάκαρ ἐπλήρωσας, τῷ ἐπὶ πάντων βοῶσαν Θεῷ, Ἅγιος εἶ Κύριε.

Ὁ τῆς εὐσεβείας, μεγαλόφωνος κῆρυξ καὶ εὔσημος, θεολογίας θεολόγος, θησαυρὸν θεωρίας, ἀφθόνως προβάλλεται, καὶ διανέμει πλουσίως ἡμῖν, πλοῦτον ἀναφαίρετον.

Ῥήτωρ ὁ πυρίπνους, ἡ θεόφθογγος λύρα τῆς χάριτος, τὴ θεολόγῳ ἐπιπνοία, καὶ φθογγὴ θεοπνεύστῳ, ἠχήσας λαμπρότατα, τρισυποστάτου οὐσίας ἡμῖν, μέλος ἐμελώδησεν.

Θεοτοκίον

Ἡ Θεογεννήτωρ, ἡ Βασίλισσα πάσης τῆς κτίσεως, τὸν Βασιλέα τῶν ἁπάντων, δυσωποῦσα μὴ παύσῃ, Χριστόν, ὃν ἡμῖν ἐγέννησας, εἰς σωτηρίαν τῶν ἐπὶ γῆς, σῶσαι τούς ὑμνοῦντάς σε.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς

«Ἡ τὸν πρὸ συλλήψεως ἁγνὸν Σαμουήλ, ἀδιστάκτως τῷ Θεῷ καθυποσχομένη, ἱερομήτωρ Ἄννα νὺν γηθομένη, ᾄδει σὺν ἡμῖν. Ἐστερεώθη, ἐν Κυρίῳ ἡ καρδία μου».

Ὁ δι' ὀλισθήσεως προδήλου γαστρός, τὴ Τεκούσῃ προφανεῖς Ὅσιε Πάτερ, ἐπωνυμίαν φέρων, τὴν ἐπαξίαν ὄρχαμε σοφῶν, ἐνδιαθέτως, Χαίροις Πάτερ σοὶ κραυγάζομεν.

Ὁ πρὸ τοῦ ἑλέσθαι πονηρὰ συζυγῆ, καὶ συνέριθον λαβὼν φάσμασι θείοις, θεοειδῆ ἁγνείαν, καὶ σωφροσύνην πρόμαχε πιστῶν, ἀγαλλιῶντες, χαίροις Πάτερ σοὶ κραυγάζομεν.

Θεοτοκίον

Εὔας τῆς προμήτορος ἀνώρθωσας, τὸ ὀλίσθημα τὸ πρὶν ὑποδεξαμένη, τὸν τοὺς κατερραγμένους ἐπανορθοῦντα, Λόγον τοῦ Πατρός, τὴ ἀηττήτω, δυναστεία Μητροπάρθενε.

Καταβασία

«Τὸ στερέωμα, τῶν ἐπὶ σοὶ πεποιθότων, στερέωσον Κύριε τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἐκτήσω, τῷ τιμίω σου αἵματι».

Κάθισμα Ἦχος πλ. δ'
Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον

Ἐξανοίξας τὸ στόμα λόγῳ Θεοῦ, ἐξηρεύξω σοφίαν Κῆρυξ φωτός, καὶ φρόνημα ἔνθεον, τὴ οἰκουμένη κατέσπειρας, τῶν Πατέρων ὄντως, κυρώσας τὰ δόγματα, κατὰ Παῦλον ὤφθης, τῆς Πίστεως πρόμαχος, ὅθεν καὶ Ἀγγέλων, συμπολίτης ὑπάρχεις, καὶ τούτων συνόμιλος, ἀνεδείχθης μακάριε, Θεολόγε Γρηγόριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοὶς ἑορτάζουσι πόθω, τὴν ἁγίαν μνήμην σου.

Δόξα... Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Ὅταν ἔλθη τοῦ κρίναι πᾶσαν τὴν γήν, ὁ τῶν ὅλων Δεσπότης καὶ Ποιητής, προβάτοις μὲ σύνταξον δεξιοῖς τὸν κατάκριτον, καὶ ἐξωτέρου σκότους, καὶ πάσης κολάσεως, τὸν σὸν ἀχρεῖον δοῦλον, ἐξάρπασον Ἄχραντε, ἵνα εὐχαρίστως, μεγαλύνω τὸν πλοῦτον, τῆς σῆς ἀγαθότητος, Θεοτόκε πανύμνητε, καὶ βοῶ σοὶ γηθόμενος. Πρέσβευε τῷ σῷ Υἱῷ καὶ Θεῷ τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δοθῆναί μοί, σὲ γὰρ ἔχω ἐλπίδα, ὁ ἀνάξιος δούλός σου.

Ὠδὴ δ'

«Ῥάβδος ἐκ τῆς ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐξ αὐτῆς Χριστέ, ἐκ τῆς Παρθένου ἀνεβλάστησας, ἐξ ὄρους ὁ αἰνετός, κατασκίου δασέος, ἦλθες σαρκωθεὶς ἐξ ἀπειράνδρου, ὁ ἄυλος καὶ Θεός, Δόξα τὴ δυνάμει σου, Κύριε».

Μύστης τῆς Τριάδος γεγονῶς, τὴ ταύτης κατελάμπρυνας, τὴν οἰκουμένην ἐπιγνώσει σοφέ, δογμάτων μαρμαρυγάς, ἐξαστράπτων Ὅσιε, τῆς σῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας, ἣν μελετῶντες ἀεί, πάντες εὐσεβῶς ἀνυμνούμέν σε.

Ὄρθρος εὐσεβείας φαεινός, ἀκτῖνα τὴν τρισήλιον, εἰσδεδεγμένος ἐξανέτειλας, καὶ νύκτα τὴν ζοφεράν, δυσσεβῶν αἱρέσεων, αἴγλη τῶν σοφῶν σου διδαγμάτων, ἐδίωξας καὶ ψυχάς, Πάτερ τῶν πιστῶν κατεφαίδρυνας.

Νοῦν τὸν ὑπερούσιον πηγήν, τοῦ Λόγου καὶ τοῦ Πνεύματος, ἐξ ἀϊδίου θεολόγω βροντή, Παμμάκαρ θεολογῶν, εὐσεβῶς ἐδίδαξας, τοῦτο παρ' αὐτῆς μεμυημένος, τῆς ὄντως θεαρχικῆς, καὶ τῆς ἀρχιφώτου θεότητος.

Ἀνῆλθες εἰς ὄρος ἀρετῶν, τῶν κάτω μεθιστάμενος, καὶ νεκρῶν ἔργων ἀφιστάμενος, καὶ πλάκας χειρὶ Θεοῦ, γεγραμμένας δόγματα, τῆς σῆς ἀκραιφνοῦς θεολογίας, ἐδέξω μυσταγωγέ, τῶν ὑπερκοσμίων Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Γνώμη πρὶν πεσόντα τὸν Ἀδάμ, ἀνέστησας Πανάμωμε, τὴν ἐνυπόστατον τεκοῦσα ζωήν, ἐκ μήτρας παρθενικῆς, ἁγνισθείσης Πνεύματι, καὶ πρὸς ἀπαθῆ καὶ θειοτέραν ἀκήρατόν τε φυγήν, τοῦτον ἐπανήγαγες Δέσποινα.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς

«Σὺν τῶ θαυμασίω στάς, Ἀββακούμ, ἐπὶ τῆς θείας φυλακῆς σου Γρηγόριε, καὶ τὸν ἐπ ὤμων Χερουβὶμ κατανοήσας, τῆς παγκοσμίου γέγονας μυητὴς σωτηρίας, ἀεὶ κραυγάζων, Κύριε, δόξα τὴ δυνάμει σου».

Τὰς πλησιφαεῖς καὶ πέλας Θεοῦ ταξιαρχίας ἐκμιμούμενος Πάνσοφε, τὰ ὑπὲρ ταύτας ταὶς φρεσὶ περιπολεύων, πρὸς τὸν βυθὸν κατείληφας, τὴν ὑπέρτατον στάσιν, ἐντεῦθεν πλοῦτον φέρων, ἀνθρώποις ἀναφαίρετον.

Ὁ τὸν οὐ ληπτὸν εἰσδύνας γνόφον, καὶ ὡς ἐκ πέτρας ἐπαθρήσας Ὀπίσθια, συγκεκραμένην ὑλικὴ ἄϋλον φύσιν, καὶ ἀσυγχύτου μίξεως, χρηματίσας σημάντωρ, Χριστοῦ θεράπον, τοῦτον τοὶς δούλοις φέροις ἵλεων.

Θεοτοκίον

Ὄρος ἀνεδείχθης σὺ νοητόν, ὅθεν ἐτμήθη ἀπορρήτως ὁ ἔντιμος Λίθος, λεπτύνων ζοφερὰς πλάνης εἰκόνα, καὶ φωτισμῶ τῆς χάριτος, καταυγάζων τοὺς πίστει, ἀναβοῶντας, Κύριε, δόξα τὴ δυνάμει σου.

Καταβασία

«Ἐκάλυψεν οὐρανούς, ἡ ἀρετή σου Χριστέ, τῆς κιβωτοῦ γὰρ προελθῶν,τοῦ ἁγιάσματός σου, τῆς ἀφθόρου Μητρός, ἐν τῷ ναῶ τῆς δόξης σου, ὤφθης ὦς βρέφος, ἀγκαλοφορούμενος, καὶ ἐπληρώθη τὰ πάντα τῆς σῆς αἰ νέσεως».

Ὠδὴ ε'

«Θεὸς ὢν εἰρήνης, Πατὴρ οἰκτιρμῶν, τῆς μεγάλης Βουλῆς σου τὸν Ἄγγελον, εἰρήνην παρεχόμενον, ἀπέστειλας ἡμῖν, ὅθεν θεογνωσίας, πρὸς φῶς ὁδηγηθέντες, ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζοντες, δοξολογούμέν σε, Φιλάνθρωπε».

Ῥημάτων ὁ φθόγγος, ὁ θεῖος τῶν σῶν, καὶ δογμάπων, ἡ χάρις ἡ ἔνθεος, ὡς τάχος ἀστραπῆς, πᾶσαν ἐπέδραμε τὴν γήν, Τριάδα ἐν Μονάδι, Μονάδα ἐν Τριάδι, προσκυνεῖν Θεολόγε, θεολογῶν καὶ ἐκδιδάσκων ἡμᾶς.

Ἡ ῥάσθης τῆς ὄντως, σοφίας Θεοῦ, καὶ τῶν λόγων τὸ κάλλος ἠγάπησας, καὶ πάντων προτετίμηκας, τερπνῶν τῶν ἐπὶ γῆς, διὸ σὲ τῶ στεφάνω, Παμμάκαρ τῶν χαρίτων, εὐπρεπῶς ἐκόσμησε, καὶ θεολόγον ἀπειργάσατο.

Γνωστῶς σὺ τὸν Ὄντα, ὡς πάλαι Μωσής, Καθορᾶν θεορρῆμον ἐπόθησας, καὶ τούτου τὰ ὀπίσθια, τὴ πέτρα σκεπασθείς, ἰδεῖν κατηξιώθης, καὶ πέλαγος τῆς θείας, ἐμυήθης οὐσίας, ἀκαταλήπτως φανερούμενον.

Θεοτοκίον

Ὁ πάλαι τὴν Εὔαν, μητέρα τὴν σήν, διαπλάσας ἐκ σοῦ σεισωμάτωται, ἐκείνης τὸ κατάκριμα, καὶ τὴν Παρακοήν, προδήλως θεραπεύων, καὶ λύων ὡς οἰκτίρμον, καὶ Δεσπότης τῶν ὅλων, Θεογεννῆτορ Μητροπάρθενε.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς

«Ἄνθρακα πυρὸς τῶν Ἡσαϊου, Σεραφὶμ θίγει χειλέων ποτέ, τὴ λαβίδι ἀφελόμενον καὶ περιθέν, ὁ δέ, καθηράμενος, Δικαιοσύνην μάθετε, πᾶσαν ἐκήρυττε».

Ὁλωτῶ πυρὶ τῆς θεοπτίας, Παμμακάριστε Γρηγόριε, προσερπύσας καθαρότητι νοῦ καὶ ψυχῆς, ἀπλήστως αὐτοχερσί, τὸ τριλαμπὲς ἐξήντλησας φῶς ἰσοθέατον.

Ταὶς μαρμαρυγαὶς περιπαρείς, τοῦ Τρισηλίου ἀμαρύγματος, ἐκ τῆς αἴγλης πυρωθεὶς δέ, καὶ θείαις βολαὶς τὸν νοῦν ἐλλαμπόμενος, ἀντανακλώσας ἀκτῖνας, πάσιν ἐξέλαμψας.

Θεοτοκίον

Φῶς τὸ ἐκ φωτὸς τὸν τοῦ Πατρός, μονογενὴ Λόγον τὸν ἄναρχον, δεξαμένη Μητροπάρθενε, πύλη φωτός, σαφῶς ἐχρημάτισας, δικαιοσύνης Ἥλιον, πᾶσιν ἀστράψασα.

Καταβασία

«Ὡς εἶδεν Ἡσαίας συμβολικῶς, ἐν θρόνῳ ἐπηρμένῳ Θεόν, ὑπ' Ἀγγέλων δόξης δορυφορούμενον, ὢ τάλας! ἐβόα, ἐγώ, πρὸ γὰρ εἶδον σωματούμενον Θεόν, φωτὸς ἀνεσπέρου, καὶ εἰρήνης δεσπόζοντα».

Ὠδὴ ς'

«Σπλάγχνων Ἰωνάν, ἔμβρυον ἀπήμεσεν, ἐνάλιος θήρ, οἷον ἐδέξατο, τῇ Παρθένῳ δέ, ἐνοικήσας ὁ Λόγος καὶ σάρκα λαβών, διελήλυθε φυλάξας ἀδιάφθορον, ἧς γάρ, οὐχ ὑπέστη ῥεύσεως, τὴν τεκοῦσαν, κατέσχεν ἀπήμαντον».

Ῥείθροις τῶν σοφῶν, δογμάτων σου Πάνσοφε, Ἀρείου τὸν νοῦν τὸν θολερώτατον κατεξήρανας, ἐν γαλήνῃ φυλάττων τὴν ποίμνην σου, ἀπερίκλυστον, καθάπερ λογικὴν κιβωτόν, ἥπερ εὐσεβείας σπέρματα, ἐναπέθου τὸ κάλλος τῶν λόγων σου.

Ἵνα τῆς σεπτῆς, Τριάδος τὴν ἔλλαμψιν, πλουτήσῃς τὸν νοῦν, Πάτερ ἐστίλβωσας ἀκηλίδωτον, ὡς καινὸν καὶ νεόσμηκτον ἔσοπτρον, δι' ἀσκήσεως ἀρίστης ἐργασάμενος, ἔνθεν καὶ θεοειδέστατος, ἀνεδείχθης ταῖς θείαις ἐμφάσεσιν.

Ὅλος συγκραθείς, τῇ αἴγλῃ τοῦ Πνεύματος, ἐγένου φωστήρ, Πάτερ ὁλόφωτος, τῇ λαμπρότητι, τῶν σῶν λόγων φωτίζων τὰ πέρατα, καὶ τῇ τῆς θεολογίας καθαρότητι, τέρπων τὴν τερπνὴν ὁμήγυριν, τῶν πιστῶν Θεολόγε Γρηγόριε.

Νέος Σαμουήλ, θεόσδοτος πέφηνας, δοθεὶς τῷ Θεῷ καὶ πρὸ συλλήψεως, Παμμακάριστε, σωφροσύνῃ ἁγνείᾳ κοσμούμενος, καὶ τῇ τῆς ἱερωσύνης παναγίᾳ στολῇ, Πάτερ, καθωραϊζόμενος, μεσιτεύων τῷ Πλάστῃ καὶ πλάσματι.

Θεοτοκίον

Τόμος καθαρὸς τὸν Λόγον δεχόμενος, γραφόμενον νύν, τὸν ἀπερίγραπτον, τῇ θεότητι, ἐγνωρίσθης Προφήταις καὶ πρότερον, Μητροπάρθενε Μαρία Θεονύμφευτε, σὺ γάρ, τὸν ἀπεριόριστον, ἐν γαστρί σου ἀφράστως ἐχώρησας.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς

«Ὁ διαπόντιον, ὑπομεῖνας συμφοράν, φυγὴ κλύδωνος, κλήρου φορά, καὶ λαγόσι συσχεθείς, ἁλίου θηρός, οὐ διεφθάρη, ἀλλ' ἐβόα Ἰωνάς, Πρὸς σὲ ἡ ζωή μου ἀναβήτω Χριστέ».

Ὁ ὑποβρύχιος, ταῖς φρεσὶν οὐ γεγονώς, κευθμῶνας, θείου ἐρευνήσας βυθοῦ, ἐκ δὲ τούτων, μαργαρίτην ἀρυσάμενος, σὺ τῷ Δεσπότῃ, καὶ σιγὴν ὥς πὲρ λόγον, Γρηγόριε τέθεικας πανάριστε.
Ὁ δι' ἐντεύξεως, καθαρὰς ἀγριουμένην κατευνάσας, ἅλα καὶ τῶν ξένων ἀποπτύσας λόγων ἅλμην, σὺ τῷ Δεσπότῃ ὡς οὐράνιος σταγών, λαὸν πιστὸν ἥρμοσας Γρηγόριε.

Θεοτοκίον

Ἀπερινόητον, ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς, τὸ μυστήριον Μήτηρ Θεοῦ, τῆς ἀρρήτου καὶ φρικτῆς λοχείας τῆς σῆς, σὺ γὰρ Παρθένε τὸν τῶν ὅλων Ποιητήν, τεκοῦσα Παρθένος διετέλεσας.

Καταβασία

«Ἐβόησέ σοί, ἰδὼν ὁ Πρέσβυς, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ σωτήριον, ὃ λαοῖς ἐπέστη. Ἐκ Θεοῦ Χριστὲ σὺ Θεός μου».

Κοντάκιον Ἦχος γ'

Ἡ Παρθένος σήμερον

Θεολόγῳ γλώττῃ σου, τὰς συμπλοκὰς τῶν ῥητόρων, διαλύσας ἔνδοξε, ὀρθοδοξίας χιτῶνα, ἄνωθεν ἐξυφανθέντα τὴν Ἐκκλησίαν, ἐστόλισας, ὃν καὶ φοροῦσα, ἰσὺν ἡμῖν κράζει, τοῖς σοῖς τέκνοις. Χαίροις Πάτερ, θεολογίας ὁ νοῦς ὁ ἀκρότατος.

Ὁ Οἶκος

Ἐκ τῆς θεολογικῆς, καὶ ὑψηλῆς σοφίας σου ἔμπλησόν μου τὸν νοῦν, τὸν πτωχὸν καὶ ταλαίπωρον, ὅπως ἀνυμνήσω τὸν βίον σου Πάτερ, οὐ γὰρ ἰσχύσω λόγον προσάξαι σοί, εἰμὴ σὺ παράσχης μοὶ λόγον καὶ γνῶσιν, ἰσχὺν καὶ σύνεσιν, ὅπως ἐκ τῶν σῶν τὰ σὰ προσφέρω σοί, καὶ ἐκ τοῦ πλούτου τῶν ἀρετῶν σου, ἐκεῖθεν ἔχω ἀφορμᾶς, καὶ στεφανώσω τὴν σεπτὴν καὶ ἁγίαν κορυφήν σου, σὺν τοὶς πιστοὶς ἀνακράζων. Χαίροις Πάτερ, θεολογιας ὁ νοὺς ὁ ἀκρότατος.

Συναξάριον

Τὴ ΚΕ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, Μνήμη τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

Στίχοι

- Θεοῦ γινώσκειν ὀρθοδόξως οὐσίαν,
- Χριστιανοὶς λεγᾶτον ἐκ Γρηγορίου.
- Εἰκάδι Γρηγόριος θεορήμων ἐκθανεπέμπτη.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡιμῶν Πουπλίου.

Στίχοι

- Ζωὴν ἔνυλον Πούπλιος καπαστρέφει
- Καὶ τὴν ἄϋλον καὶ νοητὴν λαμβάνει.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Μάρη.

Στίχοι

- Πάσης ἀποστὰς ἀγάπης κόσμου Μάρης
- Εἰ θεῖον ὕψος ἧκε θείας ἀγάπης.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα ἡ ἁγία Μεδούλη, σὺν τὴ συνοδία αὐτῆς, πυρὶ τελειοῦται.

Στίχοι

- Σεπτὴ Μεδούλη, τοῦ Θεοῦ Λόγου δούλη,
- Δούλοις Θεοῦ σύναθλος εἰς πὺρ ὡράθη.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, Μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Δημητρίου τοῦ σκευοφύλακος.

Τὴ αὐτὴ ἡμέρα, ὁ Ὅσιος Ἀπολλῶς ἐν εἰρήνῃ τελειοῦται.

Στίχοι

- Χριστὸν βιώσας μέχρι καὶ τέλους βίον,
- Θραύει πονηροῦ πᾶν Ἀπολλῶς τὸ θράσος.

Ταὶς αὐτῶν ἁγίαις πρεσβείαις, ὁ Θεός, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὠδὴ ζ'

«Οἱ Παῖδες εὐσεβείᾳ συντραφέντες, δυσσεβοὺς προστάγματος καταφρονήσαντες, πυρὸς ἀπειλὴν οὐκ ἐπτοήθησαν, ἀλλ' ἐν μέσῳ τῆς φλογός, ἑστῶτες ἔψαλλον, Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ὅλος ἐπιθυμία γλυκασμός τε, προφανῶς ὁ λόγος σου, ὅλος Γρηγόριε μεστός, εὐφροσύνης καὶ φαιδρότητος, θυμηδίας ἐμπιπλῶν, τοὺς πίστει ψάλλοντας, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Νοῒ πεφωτισμένῳ τὴν πηγήν, τῶν φωτισμάτων ἔφθασας, καὶ ταὶς ἐκεῖθεν ἀστραπαίς, Πυρπολούμενος κατέφλεξας, Εὐνομίου γλωσσαλγίας τὴ Τριάδι βοῶν, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ.

Ἀνοίξας καταρράκτας τῆς ἀβύσσου, τῶν σοφῶν δογμάτων σου, ἀναστομώσας τε πηγὰς τῆς σοφίας σου, κατέκλυσας τοὺς τῆς πλάνης ἀρχηγούς, καταστραπτόμενος τῷ ἑνιαίῳ φωτὶ καὶ τρισηλίῳ.

Θεοτοκίον

Ὄμβρος ὣς ἐπὶ πόκον Καταβάς, ἐν σῇ γαστρὶ σεσάρκωται, ὁ τῆς εἰρήνης ποταμός, ἡ πηγὴ τῆς ἀγαθότητος, ὁ σταγόνας ὑετοῦ ἐξαριθμούμενος, ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς Εὐλογημένος.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς
«Ὑπῆλθον ὡς νυμφῶνα, τῆς καμίνου τὴν φλόγα τὴν ἄστεκτον, οἱ δι' εὐσέβειαν ποτέ, Παῖδες Ἅγιοι δειχθέντες σαφῶς, καὶ συμφώνως ἀνυμνοῦντες, ὕμνον ἔμελπον. Ὁ τῶν Πατέρων Θεὸς εὐλογητὸς εἶ».

Ἀδίκων Ἡγεμόνων, πρὸ βημάτων ἐστηκως Γρηγόριε, τοὺς αἱρετίζοντας πυρός, χαλεπώτερον φυσῶντας φορά, εὐσεβεία κατεπίμπρας τὴ Τριάδι βοῶν. Ὁ τῶν Πατέρων Θεός εὐλογητὸς εἶ.

Τριάδος ἐπιπνοία, τὴν δογμάτων εὐσεβῶν Γρηγόριε, ἀνεπιθόλωτον πηγήν, ἐκ χειλέων ἀναβλύσας τὴ γῆ, ἀνθοφόρον τὴν τραχεῖαν ἄρδων ἔδειξας. Ὁ τῶν Πατέρων Θεός εὐλογητὸς εἶ.

Θεοτοκίον
Νεκροῦται ὁ Προπάτωρ, ὡς ἀκαίρως τοῦ φυτοῦ γευσάμενος, σὺ δὲ τὴν ἄληκτον ζωήν, ὦ Παρθένε ἐκβλαστήσασα, τὸν Παράδεισον οἰκεῖν τοῦτον ἀνέστησας, Θεογεννῆτορ Ἁγνὴ εὐλογημένη.

Καταβασία
«Σὲ τὸν ἐν πυρὶ δροσίσαντα, Παίδας θεολογήσαντας, καὶ Παρθένῳ, ἀκηράτῳ, ἐνοικήσαντα, Θεὸν Λόγον ὑμνοῦμεν, εὐσεβῶς μελωδοῦντες. Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν».

Ὠδὴ η'
«Θαύματος ὑπερφυοῦς ἡ δροσοβόλος, ἐξεικόνισε κάμινος τύπον, οὐ γὰρ οὓς ἐδέξατο φλέγει Νέους, ὡς οὐδὲ πῦρ τῆς θεότητος, Παρθένου ἣν ὑπέδυ νηδύν, διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλψωμεν, Εὐλογείτω ἡ Κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ἴσον τῷ Πατρὶ τὸν Λόγον καὶ τὸ Πνεῦμα, ἀγαθότητι καὶ βασιλεία, εὐσεβῶς ἐδίδαξας, οὐσιώδη καὶ φυσικήν, τὴν ταυτότητα γινώσκων καὶ τὴν ἕνωσιν, διὸ ἀνεβόας ἀγαλλόμενος, Εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Δόξης τῆς ἀγγελικῆς κατηξιώθης, ὡς γὰρ Ἄγγελος ἔλαμψας κόσμῳ, τὴ Τριάδι Πάνσοφε, καθαγνίσας ἐπιμελῶς, τὴν ψυχήν τε καὶ τὸ σῶμα καὶ διάνοιαν, ᾗ νὺν ἀναμέλπεις εὐφραινόμενος. Εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἵλεων ταὶς προσευχαίς σου τὸν Δεσπότην, ἐργασάμενος αἴτησαι Πάτερ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν, τοὶς ἐν πίστει τὴν ἱεράν, καὶ πανέορτόν σου μνήμην ἑορτάζουσιν, ἐν ᾗ γεγηθότες ἀναμέλπομεν. Εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Μύστης τῆς τρισυποστάτου Μοναρχίας, καὶ θεότητος τῆς ἐν Τριάδι, ἀρετῶν ἀσκήσεσι, χρηματίσας Τριαδικός, Θεολόγος ἀνεδείχθης Παμμακάριστε, καὶ νὺν ἀναμέλπεις ἀγαλλόμενος. Εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Θεοτοκίον
Ὁ ταὶς ἀρχαγγελικαὶς ὑμνολογίαις, δοξαζόμενος πλούσιος Λόγος, δι' ἡ, μᾶς ἐπτώχευσε, σὲ Μητέρα τὴν καλλονήν, Ἰακώβ, εὐλογημένην ἐκλεξάμενος, διὸ ἀνυμνοῦντες ἀναμέλπομεν. Εὐλογείτω ἡ κτίσις πᾶσα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψούτω, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς
«Οἱ μὴ τὴ τροφὴ χρανθέντες Παῖδες, βασιλικῆς τραπέζης, εἰς πῦρ χαίροντες ἔβησαν ποτέ, καὶ ἐν φλογὶ δροσίζομενοι, προθύμως ἔψαλλον. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον».

Τῆς Βαβυλωνίας Πάτερ φλογός, ὑπεραρθεὶς καὶ μᾶλλον, αὐτὴ τὴ εὐσεβεία, πυρσωθεὶς Τριαδικός, μυστιπόλος ἐκφανθείς, καὶ κῆρυξ βοᾷς. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Τῆς πειραστικῆς ποικίλως Πάτερ, καὶ σιδηρᾶς καμίνου, τὸ πῦρ κατασβεννύων εὐμαρῶς, τῶν πειρασμων

ὑπεκδύς, πρὸς οὐρανὸν ἀνέπτης βοῶν. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Θεοτοκίον

Ἡ χρυσοφαὴς λυχνία τὴν σήν, συμβολικῶς ἐδήλου, θείαν γέννησιν, Ἄχραντε σεμνή, σὺ γὰρ τὸ Φῶς τὸ ἀπρόσιτον, τῷ κόσμῳ ἔλαμψας, ᾧ βοῶμεν. Εὐλογεῖτε τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον.

Καταβασία

«Ἀστέκτῳ πυρὶ ἑνωθέντες, οἱ θεοσεβείας προεστῶτες Νεανίαι, τῇ φλογὶ δὲ μὴ λωβηθέντες, θεῖον ὕμνον ἔμελπον. Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα τὸν Κύριον, καὶ ὑπερυψοῦτε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας».

Ὠδὴ θ'

«Τύπον τῆς ἁγνῆς λοχείας σου, πυρπολουμένη βάτος, ἔδειξεν ἄφλεκτος, καὶ νὺν καθ' ἡμῶν, τῶν πειρασμῶν ἀγριαίνουσαν, κατασβέσαι αἰτοῦμεν τὴν κάμινον, ἵνα σὲ Θεοτόκε, ἀκαταπαύστως μεγαλύνωμεν».

Νέμει σοὶ ζωὴν ἀκήρατον, ἣ ἀρχικὴ Τριάς, ἣν ἐθεολόγησας, δεξαμένη σου, τὰ δι' αὐτὴν ἀγωνίσματα, καὶ τὰ δόγματα, καὶ τὰ παλαίσματα, ᾗ νὺν Πάτερ παρέστης, ὑπὲρ τοῦ κόσμου πρέσβυς ἄριστος.

Αἴγλη τριφεγγοὺς λαμπρότητος, τῆς ἐκ μιᾶς προερχομένης θεότητος, ἐλλαμπόμενος, ἱερομύστα Γρηγόριε, τοὺς ὑμνούντάς σε πίστει περίσωζε, καὶ τῇ τῶν σῶν δογμάτων, θεολογίᾳ φωταγώγησον.

Δρόμον τὸν καλὸν τετέλεκας, τῆς ἀρχικῆς Τριάδος ὑπεραγωνισάμενος, καὶ θεώσεως, ὡς θεολόγος τετύχηκας, καὶ τοῦ θείου σου πόθου πληρώσεως, μετείληφας ἀξίως, Ἐκκλησιῶν ἡ σεμνοπρέπεια.

Θεοτοκίον

Ὢ τοῦ φοβεροῦ σου θαύματος! σὺ γὰρ Παρθένε Θεοτόκε μυστήριον, τὸ πρὸ γενεῶν, καὶ πρὸ αἰώνων ἀπὸκ ρυφον, ἐν Θεῷ τῷ τὰ σύμπαντα κτίσαντι, τεκοῦσα Θεὸν Λόγον, ἀνερμηνεύτως ἐφανέρωσας.

Ἕτερος Κανὼν

Ὁ Εἱρμὸς

«Ὁ τὸν ἄνω βυθὸν τῆς θείας ἀκαταληψίας, εὐσεβῶς ἀνανηξάμενος, καὶ τὸν νοῦν ὧς ἐκ πέτρας ἀπεριλήπτου, τῆς θεαρχικῆς ἀπαιωρήσας Τριάδος, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν».

Ὁ τὸ εὐτελὲς ἔνδυμα, τοῦ νομικοῦ περιρρήξας γράμματος, καὶ τὸ ἓν αὐτῷ θεῖον κάλλος, καὶ μυστικὸν τῶν θείων τοῦ Πνεύματος, ἡμῖν ἀναπτύξας Γραφῶν, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ ταὶς ἄνω χορείαις, συναρίθμιος ὑπάρχων, Ὅσιε Πάτερ (καὶ γὰρ σὺν αὐταῖς, εἰς αἰῶνα συναγελάζῃ), ὑπὲρ τῆς σῆς Ποίμνης, τὰς ἐντεύξεις ποιοῦ πρὸς Θεόν. Παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Ὁ τὰ θεία μαθῶν, ἐκ θείας καὶ ὑπὲρ νοῦν ἐπιπνοίας, Ὅσιε Πάτερ, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν, μυστικῶς ἀποτελεσθεὶς ἀδίδακτον ἕνωσιν, ἀσχέτῳ σου ἔρωτι, παμμακάριστε Πάτερ, σὲ μεγαλύνομεν.

Θεοτοκίον

Σὺ χωρίον Ἁγνή, τῆς θείας ἀπεριληψίας, ὑπὲρ φύσιν ἐχρημάτισας, ὡς Θεῷ τὴν σάρκα δανεισαμένη, τῷ σοῦ τὴν παρθενικήν, μὴ διαρρήξαντι μήτραν, ἐν τῷ τίκτειν ἀσπόρως, σὲ μεγαλύνομεν.

Καταβασία

«Ἐν νόμῳ, σκιᾷ καὶ γράμματι, τύπον κατίδωμεν οἱ πιστοί, πᾶν ἄρσεν τὸ τὴν μήτραν διανοῖγον, ἅγιον Θεῷ, διὸ πρωτότοκον Λόγον, Πατρὸς ἀνάρχου Υἱόν, πρωτοτοκούμενον Μητρί, ἀπειράνδρῳ, μεγαλύνομεν».

Ἐξαποστειλάριον

Τοὶς Μαθηταῖς

Μονάδα τρισυπόστατον, καὶ Τριάδα τελείαν, ἐν μιᾷ τῇ θεότητι, πάνσοφε Θεολόγε, ἐδίδαξας προσκυνεῖσθαι, φῶς εἴπων τὸν Πατέρα, καὶ τὸν Υἱὸν φῶς αὖθις τε, φῶς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀλλὰ ἓν φῶς, ἀμερὲς ἀσύγχυτον, εἷς Θεὸς γάρ, τρανῶν τὸ ὁμοούσιον, ὦ Γρηγόριε μάκαρ.

Ἕτερον ὅμοιον

Ὑψηγορίᾳ χρώμενος, σῶν δογμάτων πανσόφως, τρανῶς ἐθεολόγησας, τὸ ἀπόρρητον βάθος, τῶν τοῦ

Χριστοῦ μυστηρίων, ἄθλους τε τῶν Ἁγίων, καὶ βίους ἐρρητόρευσας, ὦ Γρηγόριε μάκαρ, καὶ νὺν Θεός, ἐν μεθέξει πέλων τὴ πρὸς τὸ θεῖον, σώζεις κἀμέ καὶ δέχοιο, σαὶς σκηναὶς Θεολόγε.

Θεοτοκίον ὅμοιον

Μετὰ τῆς Θεομήτορος, καὶ Παρθένου Μαρίας, καὶ Βασιλείου πάνσοφε, παρεστως τοῦ Μεγάλου, τὴ ἀπροσίτω Τριάδι, τὴν εἰρήνην τῶ κόσμω, τῶ Βασιλεῖ τὰ τρόπαια, καὶ ἡμῖν σωτηρίαν, πρέσβευε, νὺν τοὶς ἀνευφημούσί σε Θεολόγε, Ἀρχιερεῦ Γρηγόριε, Ῥῆτορ τῆς Ἐκκλησίας.

Εἰς τοὺς Αἴνους, ἱστῶμεν Στίχους δ' καὶ ψάλλομεν Στιχηρὰ Προσόμοια.

Ἦχος δ'

Ὁ ἐξ ὑψίστου κληθεὶς

Διατεμῶν τὸν τοῦ γράμματος σὺ γνόφον, εἰσέδυς τῶ πνεύματι πρὸς φῶς ὑπέρτερον, καὶ τὴν ἐκεῖθεν δεξάμενος, φωτοχυσίαν, θεολογίας πάντας ἐπλούτισας, Γρηγόριε πάνσοφε, τῆς Ἐκκλησίας φωστήρ, ταὶς ἀστραπαὶς δὲ τῶν λόγων σου, σκοτώδη νέφη, τὰ τῶν αἱρέσεων ἀπεμείωσας, ὅθεν αὐλίζη ἔνθα ἦχος, ἑορταζόντων Ἀγγέλοις συνόμιλος, ἱκετεύων ἀπαύστως τοῦ σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Ὁ Θεολόγος ὁ δεύτερος καὶ μύστης, τῆς θείας ἐλλάμψεως, ὁ τῆς Τριάδος φαιδρός, ὑπογραφεὺς ὁ τὴν ἄρρητον, καὶ θείαν φύσιν, ὑπερφυῶς διδάσκων Γρηγόριε, καὶ νὺν τηλαυγέστερον, ἐπαπολαύων Θεοῦ, τῶν σὲ τιμώντων μνημόνευε, καὶ ὑπερμάχει, τῆς Ἐκκλησίας, ἣν συνεκρότησας, σοῦ γὰρ ὁ φθόγγος ἐπὶ πάντα, τῆς οἰκουμένης διῆλθε τὰ πέρατα, ἐκδιδάσκων δοξάζειν, τὴν Τριάδα ὁμοούσιον.

Γεωπονήσας τὴ γλώσση Θεηγόρε, καρδίας ταὶς αὔλαξι σπόρον τὸν ἔνθεον, θεολογίας ἐπλούτισας, τῆς ἀνωτάτω, τῆς Ἐκκλησίας ἅπαν τὸ πλήρωμα, ἐντεῦθεν ζιζάνια πυρὶ τοῦ Πνεύματος, τὰ τῶν αἱρέσεων ἔφλεξας, φιλοσοφίας, τῆς θεϊκῆς τρεφόμενος ἔρωτι, Πάτερ Πατέρων, καὶ Ποιμὴν Ποιμένων καὶ δόξα Πιστῶν, Ιερέων φωστήρ, οἰκουμένης τὸ κλέος, παμμακάριστε Γρηγόριε.

Τῶ τῆς σοφίας κρατῆρι προσπελάσας, τὸ τίμιον στόμα σου, Πάτερ Γρηγόριε, θεολογίας ἐξήντλησας, τὸ θεῖον νᾶμα, καὶ τοὶς πιστοὶς ἀφθόνως μετέδωκας, αἱρέσεων ἔφραξας, ῥοῦν τὸν ψυχόλεθρον, τὸν βλασφημίας ἀνάμεστον, ὡς κυβερνήτην, εὗρε καὶ γὰρ σὲ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἀποσοβοῦντα καὶ ἐλαύνοντα, ὡς ἀνέμων πνοάς, δυσσεβῶν τὰς ὁρμᾶς, ἐν Μονάδι οὐσίας, τὴν Τριάδα καταγγέλλοντα.

Δόξα... Ἦχος α' Ἀνατολίου

Τὴν λύραν τοῦ Πνεύματος, τὸ τῶν αἱρέσεων θέριστρον, καὶ ὀρθοδόξων ἥδυσμα, τὸν δεύτερον Ἐπιστήθιον, τὸν τοῦ Λόγου αὐτόπτην, τοὶς δόγμασι γενόμενον, τὸν σοφόν Ἀρχιποίμενα, τῆς Ἐκκλησίας τὰ θρέμματα, θολογικοὶς ὕμνοις Προσείπωμεν. Σὺ εἶ ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, ὁ δοὺς σεαυτὸν Γρηγόριε, ὡς ὁ Διδάσκαλος Χριστός, ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ σὺν Παύλω χορεύεις, καὶ πρεσβεύεις ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Καὶ νύν... Θεοτοκίον

Ἁμαρτωλῶν τὰς δεήσεις προσδεχομένη, καὶ θλιβομένων στεναγμὸν μὴ παρορῶσα, πρέσβευε τῶ ἐξ ἁγνῶν λαγόνων σου, σωθῆναι ἡμᾶς Παναγία Παρθένε.

Δοξολογία μεγάλη, καὶ Ἀπόλυσις.

Εἰς τὴν Λειτουργίαν, Τυπικά, καὶ ἐκ τῶν Κανόνων Ὠδὴ γ' καὶ ς'.

Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγέλιον Ζήτει εἰς τὸ Μηνολόγιον αὐτῶν.

Κοινωνικὸν

Εἰς μνημόσυνον αἰώνιον ἔσται Δίκαιος. Ἀλληλούια.